

ZARZĄDZENIE REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W RZESZOWIE

z dnia ..... 2022 r.

**zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Ładzin PLH180038**

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 28 czerwca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ładzin PLH180038 (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2016 r. poz. 2028 oraz z 2018 r. poz. 831), wprowadza się następującą zmianę: załącznik nr 4 otrzymuje brzmienie, jak załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Załącznik do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia ..... 2022 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ładzin PLH180038

Cele działań ochronnych

Lp.	Siedlisko przyrodnicze/gatunek	Parametr/wskaźnik stanu ochrony ¹	Cel ochrony ²
1.	6510 niżowe i górskie, świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie powierzchni siedliska (min. 43,83 ha) z uwzględnieniem procesów naturalnych.
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV – więcej niż 4 gatunki charakterystyczne dla siedliska.
		Gatunki dominujące	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny co najmniej U1. Pokrycie gatunków dominujących >50%, dominacja gatunków typowych dla łąk świeżych.
		Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. Brak obcych gatunków inwazyjnych lub występują pojedyncze osobniki gatunków o niskim stopniu inwazyjności tj. nie zagrażające różnorodności biologicznej.
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. Brak gatunków silnie ekspansywnych, łączne pokrycie gatunków ekspansywnych <20%.
		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. Łączne pokrycie na transekcie <1%.
		Struktura przestrzenna płatów siedliska	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. Brak fragmentacji lub fragmentacja nieznaczna.
		Udział dobrze zachowanych płatów siedliska	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. Płaty dobrze zachowane stanowią nie mniej niż 80% powierzchni transektu.
		Wojłok (martwa materia organiczna)	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. Poniżej 2 cm.
2.	6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska (min. 1,99 ha) z uwzględnieniem procesów naturalnych.
		Gatunki typowe	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. Liczne gatunki charakterystyczne (≥5) i wyróżniające (≥3) dla związku <i>Molinion</i> .
		Gatunki dominujące	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny co najmniej U1. Pokrycie gatunków dominujących >50%, dominacja gatunków

¹ Parametry/wskaźniki stanu ochrony, odrębne dla każdego siedliska lub gatunku, zostały oparte na podstawie wskaźników stanu zachowania zawartych w metodyce monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, i raportów, o których mowa w art. 38 tej ustawy.

² Cel ochrony uwzględnia najnowsze z dostępnych oceny stanu zachowania dla poszczególnych wskaźników, które posłużyły do określenia Przedmiotów celu ochrony.

			łąkowych, charakterystycznych dla klasy <i>Molinio-Arrhenatheretea</i> .
		Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. Brak obcych gatunków inwazyjnych.
		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. Łączne pokrycie w transekcie <5%.
		Struktura przestrzenna płatów siedliska	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny co najmniej U1. Średni stopień fragmentacji (płaty po kilkanaście arów)
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. Brak lub gatunki ekspansywne o niewielkim pokryciu (<10%).
		Wojłok (martwa materia organiczna)	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. Średnia <2 cm.
3.	1060 czerwończyk nieparek <i>Lyaena dispar</i>	Populacja	Utrzymanie występowania gatunku w obszarze.
		Siedlisko	Utrzymanie dobrego stopnia zachowania cech siedliska gatunku poprzez wznowienie/utrzymanie ekstensywnego sposobu użytkowania na zmiennowilgotnych łąkach trzęślicowych (6410) oraz niżowych i górskich świeżych łąkach użytkowanych ekstensywnie (6510). Występuje baza pokarmowa w postaci szczawu wodnego i szczawu błotnego. Z roślin nektarodajnych – ostrożeń, krwawnica pospolita oraz chaber łąkowy.
4.	6179 modraszek nausitous <i>Phengaris nausithous</i>	Populacja	Utrzymanie występowania gatunku w obszarze na poziomie co najmniej oceny U1.
		Siedlisko	Utrzymanie stanu ochrony siedliska na poziomie oceny FV. Powierzchnia >1 ha, dostępność roślin żywicielskich >20%, dostępność mrówek gospodarzy >50%, zarastanie ekspansywnymi bylinami <25% i zarastanie przez drzewa/krzewy <25%
5.	6177 modraszek telejus <i>Phengaris teleius</i>	Populacja	Utrzymanie występowania gatunku w obszarze na poziomie co najmniej oceny U1.
		Siedlisko	Utrzymanie stanu ochrony siedliska na poziomie oceny FV. Powierzchnia >1 ha, dostępność roślin żywicielskich >20%, dostępność mrówek gospodarzy >50%, zarastanie ekspansywnymi bylinami <25% i zarastanie przez drzewa/krzewy <25%

Właściwy stan ochrony - pojęcie używane w ochronie przyrody w Unii Europejskiej, w tym szczególnie w ochronie obszarów Natura 2000 Stan siedliska przyrodniczego, przy którym naturalny zasięg siedliska przyrodniczego i obszary zajęte przez to siedlisko w obrębie jego zasięgu nie zmieniają się lub zwiększają się, struktura i funkcje, które są konieczne do długotrwałego utrzymania się siedliska,

istnieją i prawdopodobnie nadal będą istniały oraz typowe dla tego siedliska gatunki znajdują się we właściwym stanie ochrony.

Stan gatunku, przy którym dane o dynamice liczebności populacji tego gatunku wskazują, że gatunek jest trwałym składnikiem właściwego dla niego siedliska, naturalny zasięg gatunku nie zmniejsza się ani nie ulegnie zmniejszeniu w dającej się przewidzieć przyszłości oraz odpowiednio duże siedlisko dla utrzymania się populacji tego gatunku istnieje i prawdopodobnie nadal będzie istniało.

Pojęcie może być stosowane zarówno do krajowych i regionalnych zasobów siedlisk przyrodniczych i gatunków, jak i do siedlisk przyrodniczych oraz gatunków w obszarze Natura 2000.

W obszarze Natura 2000 osiągnięcie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków, będących w nim przedmiotami ochrony, jest celem strategicznym ochrony obszaru.

W praktyce właściwy stan ochrony siedliska przyrodniczego w obszarze Natura 2000 to taki stan, w którym:

- powierzchnia siedliska nie zmniejsza się, ani nie jest antropogenicznie pofragmentowana;
- ekosystem jest w dobrym stanie, brak znaczących zaburzeń, zachodzą typowe dla ekosystemu procesy ekologiczne, stan typowych gatunków jest właściwy, różnorodność biologiczna związana z ekosystemem jest niezubożona;
- brak jest zagrożeń i negatywnych trendów wobec siedliska przyrodniczego. Zachowanie siedliska w stanie nie pogorszonym w perspektywie co najmniej 10-20 lat jest niemal pewne.

Natomiast właściwy stan ochrony gatunku w obszarze Natura 2000 to taki stan, w którym:

- liczebność jest stabilna w dłuższym okresie (mogą występować naturalne fluktuacje) oraz populacja wykorzystuje potencjał obszaru oraz struktura wiekowa, rozrodczość i śmiertelność prawdopodobnie nie odbiegają od normy;
- wielkość siedliska gatunku jest wystarczająco duża, a jego jakość odpowiednio dobra dla długoterminowego przetrwania gatunku;
- brak jest istotnych negatywnych oddziaływań i nie przewiduje się większych zagrożeń w przyszłości, nie obserwuje się negatywnych zmian w populacji i siedlisku. Zachowanie gatunku w perspektywie 10-20 lat jest niemal pewne.

Jeżeli którykolwiek z tych warunków nie jest spełniony, to stan ochrony określa się jako niezadowolający lub zły, zależnie jak poważne są odchylenia od powyższych warunków. Właściwy stan ochrony oznacza się symbolem FV i kolorem zielonym, stan niezadowolający symbolem U1 i kolorem pomarańczowym, a stan zły - symbolem U2 i kolorem czerwonym.